

A CIRÉNEI

írta Giovanni Papini

Cirénei Simon éppen áthaladt az Efraim-kapun, hogy bejutva Jeruzsálembé, hazatérjen. Ekkor az út egyik kanyarulatában összetalálkozott a három halálraíteltet kísérő szörnyű menettel. Pászka-ünnep vigiliája volt. A tömeg a Golgota felé haladt.

Ha még kellő távolságból fölismeri, vagy legalább megsejti, a Cirénei elmenekült volna a félelmetes találkozás elől. Törődött földművesember volt. Sokkal hajlamosabb a félelemre, mint a kíváncsiságra. Nem kedvelte a tolongást, kavarodást. Ott könnyebb kárt vallani, mint hasznot nyerni. Főként pedig minden olyasmitől szerette elfordítani a tekintetét, ami a halálra emlékeztette. Ráadásul azt is észrevette, hogy a menet élén római lovasok és gyalogosok haladnak; szorongása ettől még csak növekedett. Nem mintha gyűlölte volna a rómaiakat — ő nem ért rá senkit sem gyűlölni, meg aztán valamiféle gazdát csak kell szolgálni, — hanem mindenképpen azon igyekezett, hogy ne akadjon semmiféle dolga a hatósággal, igazságszolgáltatással, hadsereggel. Egyszerű ember volt. Szegény. Fáradt kisparaszt. Kis'átóköri, szenvedélytelen zsidó. Meg akart húzódni békén a maga kis zugában, élni akart és másokat is élni hagyni. Irtózott a bíróságoktól, meg a fegyverektől.

Csakhogy ezen a baljóslatú napon nem tudott megugrani. A menetet éppen megállott: az egyik kivégzendő összeesett, nem bírta tovább a súlyos keresztet. A katonák dühösködtek, szitkozódtak. Simon egy házhoz lapult, behúzódott a kapumélyedésbe. Magában átkozta a szerencsétlent, aki miatt ilyen félszeg helyzetbe jutott. A római százados azonban, amint kutatva körülnézett, fölfedezte őt. Látta, milyen tagbaszakad és mennyire félnék; rákiáltott és egy kézmozdulattal magához parancsolta. A Cirénei először úgy tett, mintha nem hallaná és elfordította a tekintetét. Az egyik katona azonban ráordított.

— Hé, ripők, süket vagy?

Karonragadta és odavezette az elítélthez. Az látszólag élettelenül hevert a földön.

— Vedd a válladra ezt a keresztet — mordult rá a százados.

Simon jól tudta, hogy az ilyenfajta parancs ellen nincs mukkanás. Kénytelen-kelletlen, fojtott dühvel, fogcsikorgatva engedelmeskedett. Vállára vette a bitófát s megindult jól kilépve, hogy minél előbb túl legyen dühén és a fáradtságon. Nem sokat törődött az elítélttel, akinek így félig-meddig a helyébe lépett. Csak futólag pillantott elkínzott testére s arcára, melyen veríték keveredett a vékony csikokban szivárgó vérrel. Simon irtózott a vértől és gyorsan elfordult.

Ólomként nehezedett rá a kereszt. Simonnak azonban erős válla és atlétalába volt. Míg dohogva róttá az utat visszafelé, az Efraim-kapu irányába, apró gondjai jutottak eszébe. Csöppet sem érezte magát elégedettnék. Földecskéjén, félúton Jeruzsálem és Neftoa között,

még nagyon sok munka akadt volna; a víz igen leapadt, a kút hengere elromlott, az egerek is kárt tettek az árpában. Ma pedig a Pászká ünnep előestéje volt és Mikál, a felesége meghagyta neki, hogy idejében térjen haza. Hosszú évek keserves tapasztalatából tudta, mennyi perpatvarra, szidásra számíthat most ezért a késésért.

Más oka is volt azonban annak, hogy a szokottnál korábban indult haza: még aznap el kellett volna mennie a vén Eliézárhoz. Az pár sékkel tartozott neki és hónapok óta ígérgette, hogy megadja; hanem még betévő falatja sem igen akadt a nyomorultnak. Simonnak pedig most, a Pászká-ünnep előtt, okvet'lenül szüksége volt erre a pár dénárra. Szorongva gondolt rá, hogyan fogadja majd a felesége, ha ma is üres kézzel megy haza.

Volt aztán még valami, ami sietségre sarkalta. Nagyobbik fiát, Alexandert, néhány nap óta valami lázféle sorvasztotta, s már valószínűleg ronccsá tette szegényt. Simon megígérte Mikálnak: ha török, ha szakad, visz haza egy fekete tyúkot. Legbiztosabb orvosság a tartós láz ellen, ha a tyúkot keresztalakban fölhasítják, kibelezik s a beteg leborotvált fején tartják. Kinn a földeken azonban nem tudott fekete tyúkot szerezni, most meg már nem lesz ideje rá, hogy a városban kerítsen egyet.

Ezek a gondolatok fürgeségre ösztökélték. Úgyszólván nem is érezte a kereszt súlyát, annyira eltöltötte az igyekezet, hogy minél előbb a kivégzés helyére érkezzék. Léptek koppanása, beszéd lármája, asszonyi suttogás és zokogás hangja szűrődött a fülébe, ő azonban sem ezzel, sem az elítéltekkel nem törődött. A menetet kísérő néhány vén beszédéből kivette, hogy zsványokról van szó. Többre nem is volt kíváncsi.

Pár évvel ezelőtt költözött szülőhelyéről, Cirénéből Jeruzsálembe, hogy átvegye örökségét. Úgyszólván senkit sem ismert a szent városban. Nem is akart ismerettségeket kötni, még kevésbé a közügyekkel törődni. Földje és háza volt a világa. Fiain kívül senkit sem szeretett.

Végre megérkeztek a Golgota ormán a kis tisztásra. Köröskörül már ott szorongott az ordító tömeg. Simon letette a keresztet és egy óvatlan pillanatban, amikor a katonák elfordultak, félrehúzódott és átsurrant a körülálló tömegen. Futólépésben haladt át Efraim kapuján és eltűnt a kihalt Jeruzsálemben. Primitív agyában egyre csak négy gondolat zsbongott: a gyógyító fekete tyúk, Eliézár ezüst sékeljei, lábbanégő, félrebeszélő fia és dühöngő felesége.

Merre menjen? Az idő későre járt és ő fáradt volt: zsibbadt, törődött jobbválla sajogni kezdett. Az Alexander iránti szeretet legyőzte a Mikáltól való félelmet: fiát akarta viszontlátni. Befordult a háza felé. A kapuban -- de hiszen jól tudta, még mielőtt meglátta volna -- ott állott lesben, kémlelődve és sötéten az asszony.

Szegény Simon tisztában volt azzal, hogy senki és semmi meg nem mentheti őt attól a vihartól, amely ott villódzott Mikál két szemében. Derék, jószívű asszony volt a felesége, kész szenvedni, akár föl is áldozni magát férjéért és fiaiért, de szenvedélyes természetű, könnyen fölhevülő és veszekedős. Simon elkészült az égszakadásra, földindu-

lásra; de azért szerette volna, ha némi kimagyarázkodással elejét veheti a pörpatvarnak.

Odalépett az asszonyhoz és szeliden a vállára tette a kezét — azt a kezét, amely a Jézusnak szánt fát szorította. És ekkor csodálatos dolog történt. Mikál a férje szemébe nézett s abban a pillanatban megszéledült. Ahelyett, hogy szidalmakkal halmozta volna el, a régi, boldog napok hangján kérlelte:

— Hogy vagy? Elfáradtál? Gyere be gyorsan! Alexanderünk még mindig beteg.

Simon csak ámult, bámult. Nem tudta mire vélni ezt a változást. A fia iránti szeretet azonban elvonta figyelmét ettől a rejtélytől. Belépett a lázba és futott Alexander kamrájába.

Az ifjú félmeztelenül nyúlt el az alacsony fekvőhelyen. Aludni látzott. Erősen lihegett. Arca nedves volt és tele nyugtalanító árnyakkal. Csupa mély árnyék: a szemgödrök, az orrcimpák, a kiálló arccsontok; s az ajkak szomorú vonala. Mellette a földön kuporgott öccse, Rufus.

A lázbeteg, mihelyt meghallotta apját, fölnyitotta szemét és határtalan, aggódó reménykedéssel nézet rá. Szeme mintha azt mondaná: te az apám vagy, te erős vagy, te majd kiragadsz engem a halál torkából.

Simon csendesen, vigyázva lépett az ágyhoz. Hosszasan nézte a fiát.

— Meghoztad a fekete tyúkot? — kérdezte Mikál.

— Nem, nem találtam és nem volt időm keresgélni. Majd aztán elmondok mindent.

A verejtekező, lihegő Alexander olyan mozdulatot tett, mintha föl akarna emelkedni fektéből. Simon lehajolt hozzá, hogy segítsen neki. A fiú rátette csonttá soványodott kezét apja jobb vállára — arra az elmerevült vállra, mely Krisztus keresztjének súlyát hordozta: — hozzá akart simulni, de nagy gyöngeségében erre sem volt képes. Apja ekkor mindkét karjával átölelte, melléhez szorította, óvatosan fölemelte az ájulásig ernyedt testet és fölültette az ágyban.

— Ne engedj el — suttopta Alexander.

Szorosan átölelte apját, két sovány kezével a vállába kapaszkodott. Simonnak bizony belesajdult ebbe a fájós válla, de nem volt lelke rá, hogy odébbhúzódjék a fiától.

Alexandernek úgy látszott, mérhetetlen boldogságot okoz ez az ölelés. Úgy érezte, hogy visszatér belé az élet, percről-percre jobban lesz, új emberré válik.

Mikál szeretettel nézte őket. A fiú lihegése lassan elcsöndesült; ráhajította fejét Simon vállára és elszenderült. Az apa meg, hogy föl ne ébressze, gyöngéd türelemmel viselte a fájdalmat, amit ez a könnyű teher okozott sajgó vállának. Így maradtak egy ideig. Aztán Alexander hirtelen fölébredt. Rá sem lehetett ismerni. Szeme kitisztult, és már nem verejtekezett.

— Simon! — kiáltott föl az anya. — Simon! Alexander meggyógyult! Nem izzad többé, nem forró már! Dicsőség a Magasságbélinek!

Szegény jó asszony hol nevetett a csodálkozástól, hol meg sírt. Azt sem tudta, mit csináljon örömeiben. Hol bámuló férje arcát simogatta, hol meg életretért fia ábrázatát borította el csókjaival.

Simon keze s válla pusztá érintésével visszaadta a haldoklót az életnek.

2.

Ezzel azonban nem értek véget a rendkívüli nap különös eseményei. Még az éjszaka beállta előtt beállított a vén Eliézár, a régi adós. Soha át nem lépte e ház küszöbét, s amióta a kölcsönt fölvette, mindent elkövetett, hogy ne kelljen hitelezőjével találkoznia. Simon nem akart a szemének hinni, amikor meglátta.

Eliézár elmondta, hogy nem bírta volna az elodázott adósság terhével tölteni el a Pászká-ünnepet. Ismeri Simon nehéz helyzetét, bocsánatot is kér tőle; a hibás azonban nem ő volt, hanem azok, akik viszont néki nem fizettek lejáratkor. S ezerszer köszöni jóságát és türelmét.

Kebléből pénztekerceszt vett elő; leszámolta; kifizette a tartozását. Aztán elbúcsúzott szépen a ház minden lakójától — Alexandertől és a kis Rufustól is — és eltávozott.

Néhány nappal a Pászka után Simon megint kiment a földjére. Most már elkísérte őt Alexander is, szebben, egészségesebben, mint valaha. Mély gödröt kezdtek ásni: új esővízgyűjtő ciszternát akartak készíteni. Az apa csákányozott, a fiú pedig kiemelte és buckába halmozta a száraz, lisztszerű földet.

Estefelé, mikor már éppen készültek abbahagyni a munkát, Simon csákánya alatt tompán megreccsent valami. Mintha cserépedény repedt volna meg. Lehajolt. Beleturkált a föllazított földbe és egy vaskos, zömök amforát emelt ki. Nehezebb volt, mintha tömör bronzból lett volna. Csákányával szétverte az edény rövid nyakát. Aranyfény csilant a szemébe; aranyé, melyet régesrég áshattak el s most szinte örvendezik, hogy viszontlátja testvérét, a napsugarat.

Simon előtt ismeretlen antik érmék voltak, s köztük vastag aranygyűrűk, tömör nyakláncok, karcsú fibulák, pecsétnyomók, melltűk. Nyilván valami megrémült gazdag rejtette el itt kincseit Joachim király idejében, amikor az asszirok ostromolták Jeruzsálemet.

Remegő kézzel söpörte be az ékszereket és pénzdarabokat rossz takarójába, melyet mindig magával hozott a déli pihenőhöz. Sebtében visszatette az amforát, fiának lelkére kötötte, ne szóljon senkinek a talált kincsről, aztán hazasietett Jeruzsálembe. Otthon tüstént előhívta a feleségét s benn a szobában megmutatta néki földcsekéje új, hihetetlen termését.

Mikál, aki nemcsak ingerlékenyebb volt férjénél, hanem mélyebben is gondolkozott nála, tünődni kezdett. Ez a sok, nem is álmodott szerencse — szinte nem is szerencse, hanem valóságos csoda — nem volt természetes, nem lehetett egyszerűen véletlenség. Nem, nem; inkább valami emberfölötti hatalom megnyilatkozása mindez. Másrészt azonban nem tudott a „hogyan” és a „miért” nyitjára jönni. Annyit észre-

vett, hogy ezek a különös események valamiképpen Simon jelenlétével és hatásával függenek össze. Néki, Mikálnak, semmi szerepe sincs bennük. Simon csillapította le haragját anélkül, hogy csak egy árva szót is szólt volna; Simon gyógyította meg a fiút; Simonhoz jött el Eliázár; Simonnak támadt az a gondolata, hogy éppen az elrejtett kincs helyén ásson kutat. Isten vezérelte és segítette Simont. Tehát — gondolta az asszony — Simon bizonyosan valami Istennek tetsző dolgot vitt végbe. De mit? Mikál dolgos, szelid embernek ismerte és becsülte is a férjét, de bölcseségéről, hitéről nem táplált különösebb véleményt. Simon jó zsidó volt, de csöppet sem jámborabb az átlagos hívőnél; önmagának élt, mogorva és félnék volt s hajlandóságot sem mutatott rá, meg alkalma sem igen támadt, hogy a felebaráti szeretet tetteit gyakorolja.

Mindazonáltal Mikál újra meg újra faggatni próbálta őt. Mindenképpen azon volt, hogy kivegye belőle, amire Simon már nem emlékezett, vagy amiről nem akart beszélni. De hiába fáradozott, csupán annyit sikerült megtudnia, hogy Simon azon a bizonyos péntek délelőttön a vállán vitte egy darabig egy halálraitélt keresztjét. Ez azonban nem lehet az az érdemszerző cselekedet, amellyel a sorozatos kegyelmet kiérdemelte, hiszen amit tett, nem önként tette, hanem csak a római katonák parancsára. Így azután Mikál bölcsen belenyugodott a misztériumba.

— Ha Isten szeret és segít bennünket — gondolta magában, — Ő tudja, mit tesz. Az Ő okait senki nem kutathatja. Nem tehetünk mást, mint hogy magasztaljuk a Magasságbélit és hálát adunk Néki.

Simon elrejtette otthon a kincset és folytatta magányos életét. Egy szép napon, amint odakint dolgozott a földjén — két hónappal, vagy még többel a Pászka-ünnep után, — egyszerre csak két árnyék állapodott meg mellette. Fölvetette a szemét: egy férfi és egy asszony volt.

Az asszony már nem volt fiatal. Látszott azonban, hogy valamikor gyönyörű szép lehetett, olyan tiszta, megtisztító, áttetsző szépséggel teljes, amellyel inkább látomások szoktak ragyogni s nem az emberek leányainak orcái. Szinte embert meghaladó átszellemüléssel ömlött el rajta a fájdalom; de olyanféle fájdalom, mely hordozója életének tartalmává, értelmévé válik és biztosabb, melegebb fényű sugárzással világít át rajta mindenféle boldogságnál.

A férfi még egészen ifjú volt, de komollyá, majdnem ünnepélyessé tette arcának angyalos szomorúsága.

Simon fölegyenesedett és csodálkozva bámult rájuk. Olyan zavart érzett, hogy meg sem merte kérdezni tőlük, mit akarnak.

— Te vagy az a Simon, akit a Ciréineinek neveznek? — szólalt meg az ifjú.

— Én vagyok.

— Te voltál az, akit a legutóbbi Pászka-ünnep előtti napon befogtak, hogy válladra vedd a názáreti Jézus keresztjét?

Simon egy pillanatig habozott, mielőtt válaszolt vona. Felülkerekedett benne gyanakvó kislelkűsége.

— Nem tudom, miféle keresztről beszélsz — felelte, — én semmiféle keresztet sem vittem.

— De hát amikor aznap visszatértél Jeruzsálembe, nem találkoztál egy menettel, amely a Golgota felé tartott?

— Mondtam már, hogy nem találkoztam senkivel. Legalább is nem emlékszem rá.

— Nem hallottál soha semmit Jézusról, a Messiásról, aki a kereszten halt meg?

— Egész napomat itt töltöm a földemen és csak a magam dolgával törődöm. Nem érdekel, ami a világban történik és hogy mit beszélnek az emberek. Arról a Jézusról meg, akit említesz, sohasem hallottam.

Ekkor az Asszony vette át a szót.

— Simon, Simon, emlékezz csak vissza. Ne hazudozz. Ne félj semmitől. Az a Jézus az én Fiam volt és azért jött e világra, hogy téged is megváltson. Ha azon a szörnyű napon te segítetted vinni a keresztjét, Ő soha el nem feledkezik majd rólad. Hálájának is bizonyosságát adja majd, ha ugyan nem adta máris. Két barátunk, akik ott mentek az elítéltek nyomában, fölismert téged; ők mondták meg nekünk a nevedet. Miért akarod eltitkolni az igazságot? Nem akarunk bántani. Csak azért jöttem, hogy köszönetet mondjak néked, hogy megcsókoljam segítő kezedet. Mire való ez a nagy félelem?

Simon lesütött szemmel hallgatta, mert nem állta az Asszony átható tekintetét: ha a szemébe nézett volna, lehetetlen lett volna ellentállnia. De hát nem nézett a szemébe.

— Nem, nem én voltam — makacszkodott. — Összetévesztettek valakivel. Én nem vittem semmiféle keresztet, nem tudok semmit a ti Jézusokról.

— Pirulok miattad és reszketek érted, Simon — szólalt meg ismét az ifjú János. — Nem tudod, mit beszélsz, nem tudod, kit utasítasz vissza. Az Isten Fiának terhét hordoztad és szégyenkezel miatta. Gondolkozzál csak, Simon, végy erőt magadon és emlékezzél. Ne tagadd meg életed legszebb óráját.

Simon lehajolt és újból nekilátott a kapálásnak. Semmit sem felelt. A két fájdalmas árnyék pár percig még ott maradt mellette, aztán csendesen eltávozott.

A Cirénei most már visszaemlékezett azokra a csodákra, amelyek a kereszthordozás napján meglepték és megmentették. Már-már banni kezdte, hogy hazudott, hogy engedte felülkerekedni félelmét. De amit tett, most már nem lehetett meg nem törtéنتé tenni.

Hazatérve semmit sem szólt feleségének erről a beszélgetésről. Félt ugyanis, hogy az asszony szemrehányást tesz neki.

Nem sokkal később egy ismeretlen állította meg az úton s ugyanazt a kérdést tette föl neki, mint János. Simon ezúttal is tagadott és mindig megmaradt a tagadás mellett, valahányszor csak Jézus tanítványai vagy ellenségei kérdezősködtek nála ama nap és a kereszt felől.

Végül is elhatározta, hogy elhagyja Jeruzsálemet. Talán azért, hogy békén élvezhesse a talált kincset; talán azért, hogy ne kelljen a

kíváncsiszkodók miatt egyre ugyanazt a hazugságot ismételtetnie. Aranyát titokban rudakra váltotta, eladta a házát meg a földjét, s feleségével és két fiával a Birodalom fővárosába költözött.

3.

Rómában egészen más életet élt a Cirénei. A paraszt bankárrá változott. Óvatos szorgalmával néhány év alatt megsokszorozta a szántóföldben talált kincset. A gazdagság pedig magasabbra emelte a fejét és megacélozta a szívét. A római zsidó szórványtelep nyüzsgő élete jobban nyére volt, mint a Templom városáé. A zsinagógában pedig övé volt az egyik legelőkelőbb hely.

Családjában azonban mélyeséges lelki forradalom ment végbe. Mikált megrázta és meghódította hatalmas szavával bizonyos tarzusi Pál és kereszténnyé lett. Alexander és Rufus követték anyjukat. Ily módon Simon háza egyike lett Róma azon helyeinek, ahol leggyakrabban jöttek össze a keresztények.

A Cirénei természettől fogva félénk volt és idegenkedett minden újítástól. Nem volt hajlandó belépni az új szektába és több ízben is visszautasította a keresztséget. Mikál, aki nagyon megszelídült, siránkozott is emiatt, de azért türelemmel viselte férje makacsságát. Simon egyébként nem érzett semmiféle ellenszenvet az új hit iránt és félig szükségességből, félig meg hajlandóságból többet érintkezett keresztényekkel, mint a zsidókkal, akik hívek maradtak a Templomhoz.

Igy aztán kezdett kiderülni annak a pénteknek és a keresztnek a története is: a Jeruzsálemből érkező testvérek Rómába híret vitték, hogy a Cirénei bizonyos mértékig részt vett Urunk kinszenvedésében. Egyes újonnan megtértek, akik szinte megszállottan kutattak új részletek és szemtanuk után, valósággal üldözni kezdték Simont, hogy beszéljen el mindent. Milyen volt Jézus? Milyen szavakat ejtett, amíg verejtékezve-vérezve fölfelé vonszolta magát a keresztúton?

Simon eleinte védekezett; aztán megadta magát. Észrevette, hogy a keresztények számára is, tekintély dolgában is folyvást gyarapszanak; hogy tudós farizeusok, mint Pál is, nem röstellnek az új Isten apostoláivá szegődni. Aztán meg arra is gondolt, hogy a számára legdrágább lények, felesége és fiai, szintén tagjai az ifjú Egyháznak.

Lassankint beszélni kezdett hát, mesélni és — amint az már történni szokott, ha valaki látja, hogy mohón hallgatják, mint valami orákulomot, — hovatovább nagyított, sőt hozzá is költött egyetmást. Sok hívő éppen csak azért ment el a Cirénei házába, hogy hallja elbeszélését ama pokoli és egyben isteni nap emlékeiről. Ő pedig, az eddig annyira zárkózott Simon, már örömet lelte ebben. A hiúság legyőzte régi félénkségét, és ha annyi éven át hazudott félelmében, most már fölfuvalkodottságból hazudott.

Azt állította, önként ajánlkozott a római katonáknak, hogy viszi Krisztus keresztjét; hogy erre nem parancs készítette, hanem könyörüllete az ájult Üdvözítő iránt. Hozzátette, hogy Krisztus mérhetetlen hálaival nézett rá és amikor fölértek a Golgotára, így szólt hozzá:

— Menj, Simon, leveszem válladról minden terhedet.

És elbeszélte, hogyan tartotta meg Jézus ígését, hogyan záporoztak a csodák még aznap házára, amelyre addig a halál és inség arnyéka borult.

Igy aztán a Cirénei, ha nem is volt keresztény, a római Egyház egyik előkelőségévé vált: hiszen — mondogatták róla — élő tanu, aki végül is megtér majd Krisztus igaz hitéhez és keresztjéhez.

Néhány év telt el így, Simon számára vidáman és nyugalmasan, míg elérkezett ama szörnyű 817. év. Ez hozta meg az első könyörtelen keresztényüldözést. Cirénei Simon, övével egyetemben, a legelső le-tartóztatottak sorában volt.

A szerencsétlen torkaszakadtából kiáltozott és esküdözött, hogy ő nem keresztény. Szavának azonban senki sem hitt; hiszen a háza állandó találkozási helye volt a keresztényeknek s ő maga is úton-útfélen azzal dicsekedett, hogy a vállán vitte Krisztus keresztjét. Minden bizonyíték ellene szólt.

Egy este aztán hiábavaló volt minden vad üvöltés: a boldogtalan Cirénei Simont kereszténység címén szurokkal átítatott keresztfára füg-gesztették és meggyújtották, hogy fáklya gyanánt világítson Néró kertjeiben...

HA AZ EMBER

Ha az ember fáradt lévén
elszenderül útja szélén,
reggel hideg kövön ébred
s körül a fű csupa méreg.

Nem nyílik fel többé napja,
gonosz vessző arculcapja
s ahogy csíkban lefut vére,
úgy gondol szép kedvesére.

De a vesszőt megcsókolja,
sebeit is megápolja,
szempillája meg se rebben,
csak a szem néz véresebben.

Bezárul a világ kelyhe,
mintha máris esteledne,
szíve helyén virág zárul,
virág, de nem e világűr.

Rózsa Sándor